

La Haine

Bronnenblad

Regie: Mathieu Kassovitz

Jaar: 1995

Duur: 95 minuten

12

La Haine

Bronnenblad

Regie: Mathieu Kassovitz

Jaar: 1995

Duur: 95 minuten

12

INHOUDSOPGAVE

1. LA BANLIEUE
2. SLACHTOFFERS VAN POLITIEGEWELD / RELLEN IN FRANKRIJK
3. RAPPORT AMNESTY INTERNATIONAL OVER POLITIEOPTREDEN IN FRANKRIJK
4. UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS
5. FILMEDUCATIE - CAMERATECHNIEK & MISE-EN-SCENE
6. BRONNEN

1. La Banlieue

Parijs, de hoofdstad van Frankrijk, kan verdeeld worden in verschillende zones. In het noordwesten en het noordoosten liggen overblijfselen van voormalige arbeiderswijken en industriële zones (bijvoorbeeld Seine-Saint-Denis en Val-d'Oise). In het westen woont over het algemeen de middenklasse en daar ligt het zakelijke en financiële centrum. De buitenwijken in het zuidoosten zijn verschillend. Dicht bij Parijs liggen veel gemeenschappen die als 'gevoelig' of onveilig worden gezien (Bagneux, Malakoff, Massy, Les Ulis), maar ook woongebieden met een betere reputatie (Verrières-le-Buisson, Bourgnon-la-Reine, Antony, Fontenay-aux-Roses, Sceaux). La Haine is opgenomen in de wijk Chanteloup-de-Vignes, een zogenaamde banlieue.

Banlieue van Parijs

Een banlieue is het Franse woord voor een buitenwijk of voorstad, die aan de rand van een grote stad ligt. Ze liggen relatief ver van het centrum. Parijs is bekend – of berucht – om zijn banlieues. Er zijn buitenwijken waar veel rijken wonen, maar ook veel buitenwijken die als achterstandswijken gezien worden. In deze achterstandswijken staan veel grote blokken met huizen voor mensen met een laag inkomen. Hier wonen voornamelijk immigranten en Fransen van buitenlandse afkomst. Er zijn veel problemen in de banlieues, zoals armoede, jeugdwerkloosheid en schooluitval. Ook komen geweld en drugshandel regelmatig voor.

Het ontstaan van de banlieues

De banlieues zijn ontstaan na de Tweede Wereldoorlog, toen er een grote vraag was naar huisvesting in de grote steden. De publieke huisvestingsautoriteiten, de HLM's (Office Public d'Habitations à Loyer Modéré), werden vanaf 1947 gestimuleerd om te zorgen voor een toename aan goedkope woningen. Op speciale zones buiten het stadscentrum werden daarom zo snel en goedkoop mogelijk nieuwe steden gebouwd. Architecten hebben voor bijna alle Franse steden grootschalige huisvestingsprojecten ontworpen. Elk project bestond uit ongeveer vijf-tot tienduizend woningen en bood onderdak aan twintig-tot vijftigduizend inwoners. Deze projecten werden grands ensembles genoemd.

Grands ensembles

De grands ensembles bestonden voornamelijk uit hoogbouw: hoge flats en woningblokken van zes lagen. De architecten die ze hadden ontworpen noemden zich ook wel De Nieuwe Bouwers. Ze vonden de negentiende-eeuwse stad chaotisch, overbevolkt en onhygiënisch. Ze vonden dat de stad van de toekomst logisch moest zijn, schoon en simpel, zonder opsmuk. Hier stond niet het individu, maar de sociale groep centraal. Mensen, zo dachten ze, moesten in harmonie en orde leven, ver weg van de drukte, de chaos en het gewoel van de grote stad.

bronnenblad

Reizen, werken, slapen

Echter, al snel na de totstandkoming van deze wijken, ontstond er kritiek. Alles zag er hetzelfde uit, de straten waren uitgestorven. Kranten schreven over massaliteit, monotonie en culturele vervlakking. Het leven in de wijken werd getypeerd door: reizen naar het werk, werken, terugkomen en slapen. De mensen voor wie de grands ensembles waren gebouwd, de geschoolde arbeidersklasse en lagere middenklasse, trokken al snel weg naar dorpen buiten Parijs. In de loop der jaren kwamen hier vooral kansarmen met een lage sociaal-economische status wonen, die weinig keuze hadden op de woningmarkt.

Buitenwijken in Nederland

In Nederland zijn in de jaren '50 en '60 ook wijken uit de grond gestampt. Bijvoorbeeld Hoogvliet in Rotterdam, de Bijlmermeer in Amsterdam en Kanaleneiland in Utrecht. Deze wijken ontwikkelden dezelfde problemen: de eerste bewoners trokken snel weg, de nieuwe bewoners waren vaak kans-

arme mensen. Ook hier vind je armoede, schooluitval, jeugdwerkloosheid, drugshandel en geweld.

2. Slachtoffers van politiegeweld / Rellen in Frankrijk

Aanleiding voor de film *La Haine* zijn de verhalen van slachtoffers van politiegeweld. Zoals de 22-jarige student Malik Oussekiné en de 17-jarige Zairees Makomé M'Bowolé.

Malik Oussekiné

Malik Oussekiné was één van de studenten die in 1986 de straat op gingen om te demonstreren tegen de hervormingswet voor het hoger onderwijs. De toenmalige staatssecretaris voor onderzoek en hoger onderwijs Alain Devaquet stelde voor dat universiteiten volgens de wet hun eigen selectie-beleid mochten uitvoeren. De demonstraties waar honderdduizenden mensen aan deelnamen verliepen eerst rustig, tot er 's nachts in Quartier Latin conflicten uitbraken met de politie. Volgens de politie raakten daarbij 58 politieagenten gewond. Achtentwintig

2. Bronnenblad

demonstranten werden gearresteerd. Tijdens deze rellen werd Malik Oussekiné geslagen door drie agenten. Hij overleed uiteindelijk aan een hartaanval. Hierna volgden er nieuwe rellen: dagen van geweld.

Makomé M'Bowole

Op 6 april 1993 werd Makomé M'Bowole in het 18e arrondissement gearresteerd voor het stelen van sigaretten. Op het politiebureau van Grandes-Carrières werd hij zes uur lang ondervraagd, terwijl hij met handboeien geketend zat aan de radiator. Aan het einde van het verhoor schoot de agent hem door het hoofd. Bij het bekend worden van zijn overlijden braken er op veel plaatsen ongeregelde rellen uit. De toenmalige minister van Binnenlandse Zaken Charles Pasqua kondigde een demonstratieverbod af. Toch gingen jongeren de straat op om te demonstreren voor het politiebureau waar Makomé om het leven was gebracht. De politie zette agenten in burger in die waren gewapend met honkbalknuppels, en de oproerpolitie. Bij de verschillende rellen die hierop volgden werden ruim zestig mensen gearresteerd. De moordenaar van Makomé is inmiddels gearresteerd op beschuldiging van doodslag met voorbedachten rade. Achteraf verklaarde hij dat hij de jongen alleen maar 'bang wilde maken'.

3. Rapport Amnesty International over politieoptreden in Frankrijk

In 1994 bracht Amnesty International een rapport uit over het gebruik van geweld, mishandeling en marteling door de politie in Frankrijk. Hieronder staat een samenvatting van de conclusies die op de website van Amnesty gepubliceerd staan.

Buitensporig, soms dodelijk geweld

De Franse regering, rechters en de top van de politie staan toe dat de Franse politie buitensporig en soms dodelijk geweld gebruikt tegen vooral jonge, mannelijke verdachten van Afrikaanse en Arabische origine. Daarnaast is er sprake van een patroon van mishandeling en marteling. De kans op vervolging en berechting is klein.

In het rapport Frankrijk: Op zoek naar gerechtigheid uit 2005 komt Amnesty International met bewijs voor het falen van het juridisch systeem in Frankrijk om mensenrechtenschendingen te vervolgen en te bestraffen. Het rapport beschrijft achttien zaken tot in detail en komt tot de conclusie dat er sprake is van een patroon van straffeloosheid wat betreft het optreden van de Franse politie.

In Frankrijk worden juridische zaken die zijn aangebracht door de politie veel sneller vervolgd dan klachten van slachtoffers van politiegeweld. Amnesty International heeft ontdekt dat een groot aantal zaken nooit voor een rechter komt. Als dat al gebeurt, zijn veroordelingen zeldzaam en de straffen te licht in verhouding tot het misdrijf.

5. Filmeducatie - cameratechniek & mise-en-scène

Een cameraman heeft verschillende middelen tot zijn beschikking om een scène te filmen. De middelen zijn in vijf categorieën te verdelen: camerastandpunt, kadering, de scherpte en scherptediepte, de camera-beweging en de nabewerking van de film. Bij elkaar noemen we dat de cameravoering van een cameraman.

2. Bronnenblad

.....

La Haine is een belangrijke film in de filmgeschiedenis van Frankrijk. Dit komt door de keuze van het onderwerp, de verbeelding van de werkelijkheid en door de filmtechniek. De film won vele prijzen, waaronder de prijs voor beste regie tijdens het filmfestival in Cannes..

Begrippenlijst

- Camerastandpunt** = de plaats waar de camera staat en de hoek waarmee de camera de actie filmt.
- Kikvorsperspectief** = de opname is vanuit een laag standpunt gemaakt; je ziet het beeld als het ware van onderaf en als kijker kijk je tegen het onderwerp op.
- Vogelperspectief** = de opname is vanuit een hoog standpunt gemaakt; je ziet het beeld als het ware van bovenaf en als kijker kijk je op het onderwerp neer.
- Ooghoogteperspectief** = de camera staat op ooghoogte van het gefilmde object; je ziet het beeld vanuit een normaal perspectief.
- Point of view shot** = de camera neemt de plaats in van een personage en kijkt als het ware door diens ogen naar de situatie.
- Kadrering** = de uitsnede van het gefilmde beeld.
- Totaal shot** = een uitsnede die de acteurs volledig in beeld brengt.
- Close-up** = een uitsnede die een gedeelte van de acteur of object van dichtbij laat zien.

- Scherptediepte** = het gebied voor de camera dat scherp wordt afgebeeld. Niet alle delen van een beeld hoeven scherp te zijn. De scherptediepte hangt af van het diafragma (lensopening), de afstand tot het onderwerp en de brandpuntafstand van de lens.
 - Deep focus** = in beeld zijn zowel de objecten op de voorgrond als op de achtergrond scherp gesteld.
 - Camerabeweging** = de camera beweegt tijdens een opname of de cameraman zoomt in of uit op een object.
 - Statische camera** = de camera maakt geen bewegingen tijdens de opname.
 - Bewegende camera** = de camera beweegt tijdens een opname; dit kan door middel van een zoom, een rijdende camera, een draaiende, een op en neer bewegende camera, of een combinatie van deze.
 - Mise-en-scène** = de organisatie van de locatie, het cameragebruik en het spel van de acteurs voor een opname.
-

5. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

.....

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werd ontworpen door de Commissie voor Mensenrechten van de Verenigde Naties. De verklaring werd aangenomen in 1948. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. Mensenrechten zijn de basis van vrijheid, gerechtigheid en vrede. De volledige tekst kun je lezen op <http://www.amnesty.nl/uvrm>.

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor wie je maar bent, waar je ook bent.
3. Je hebt recht op leven, vrijheid en veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht op erkenning voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk.
8. Als je onrecht is aangedaan, moet je rechtsbescherming krijgen.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Je hebt recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Als je mensenrechten bedreigd worden, mag je in een ander land asiel vragen.

15. Je hebt recht op een nationaliteit.
 16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
 17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
 18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
 19. Je mag uitkomen voor je mening en je mag overal informatie vandaan halen.
 20. Je mag een vereniging oprichten, niemand mag je dwingen ergens lid van te worden.
 21. Iedereen mag meedoen aan verkiezingen en zich verkiesbaar stellen.
 22. Je hebt recht op maatschappelijke zekerheid.
 23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Vakbonden zijn vrij.
 24. Je hebt recht op rust, vrije tijd en betaalde vakantie.
 25. Je hebt recht op voldoende inkomen, zo nodig moet de staat voor je zorgen.
 26. Je hebt recht op onderwijs.
 27. Je hebt recht om te genieten van kunst en cultuur. Cultuur moet worden beschermd.
 28. Alle regeringen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten worden nageleefd.
 29. De wetten en de democratie moeten de mensenrechten beschermen.
 30. Niets van het bovenstaande mag misbruikt worden om de mensenrechten teniet te doen.
-

6. Bronnen

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Banlieue>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Banlieue>

http://www.kei-centrum.nl/websites/kei/files/KEI2003/documentatie/OTB_StedelijkevernieuwinginFrankrijk_juli2006.pdf

<http://www.digibron.nl/search/share.jsp?uid=00000000012e96e8d072af8b4db2e39d&sourceid=1011>

http://www.nytimes.com/2006/03/30/international/europe/30smashers.html?_r=1

<http://www.ravagedigitaal.org/1993/134/Nieuws134.htm>

<http://www.acmi.net.au/news/newsletter-20100923.htm>

<http://www.amnesty.nl/nieuwsporaal/pers/een-patroon-mishandeling-marteling-en-soms-dodelijk-geweld-door-de-politie>

<http://www.amnesty.nl/mensenrechten/themas/discriminatie>

<http://www.amnesty.nl/uvrm>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Cameravoering>

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International

is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,2 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty niet uitmaakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter

is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

colofon

Redactie

Linda Kleinhout (auteur)
Tineke Honingh (redacteur)

Vormgeving

SAZZA

DTP

Rob Jonkers

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius (medewerker productie),
Sabrine Pouwels (medewerker didactiek),
Mirjam van Campen (projectcoördinator).

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.movieshatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@movieshatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund door Amnesty International,
V-fonds, CultuurParticipatie, Democratie en Media, SNS Reaal en VSB-fonds.

